

The journal has had 7 points in Ministry of Science and Higher Education parametric evaluation. Part B item 1223 (26.01.2017).
1223 Journal of Education, Health and Sport eISSN 2391-8306 7

© The Authors 2017;

This article is published with open access at Licensee Open Journal Systems of Kazimierz Wielki University in Bydgoszcz, Poland
Open Access. This article is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Noncommercial License which permits any noncommercial use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author(s) and source are credited. This is an open access article licensed under the terms of the Creative Commons Attribution Non Commercial License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>) which permits unrestricted, non commercial use, distribution and reproduction in any medium, provided the work is properly cited.
This is an open access article licensed under the terms of the Creative Commons Attribution Non Commercial License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>) which permits unrestricted, non commercial use, distribution and reproduction in any medium, provided the work is properly cited.
The authors declare that there is no conflict of interests regarding the publication of this paper.
Received: 20.10.2017. Revised: 21.10.2017. Accepted: 30.11.2017.

To the issue of increasing the efficiency of the process of physical education of student youth

Igor Vypasniak, Andriy Shankovsky

SHEE “Vasyl Stefanyk Precarpathian National University”
(Ivano-Frankivsk)

ДО ПИТАННЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЦЕСУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Ігор Випасняк, Андрій Шанковський

ДВНЗ Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
(м. Івано-Франківськ)

Анотація. Ігор Випасняк, Андрій Шанковський. До питання підвищення ефективності процесу фізичного виховання студентської молоді. ДВНЗ Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника м. Івано-Франківськ.

Актуальність. Характерною рисою освітньої сфери сучасної України є наявність тенденцій до інтеграції та модернізації вищої школи з урахуванням всесвітнього досвіду. Пошук оптимальних шляхів підготовки висококваліфікованих фахівців з достатнім рівнем конкурентоспроможності на ринку праці є основною проблемою сучасної системи вищої освіти. **Завдання дослідження:** на основі використання методу експертних оцінок визначити перспективні напрямки підвищення ефективності процесу фізичного виховання студентів.

Результати дослідження. Питання, яке зацікавило нас в процесі досліджень та хвилює велику кількість дослідників з питання фізичного виховання студентів, а саме визначення причин низької ефективності процесу фізичного виховання студентської молоді. Експерти перш за все звернули увагу на відсутність впровадження сучасних надбань інформатизації сфери освіти у процес фізичного виховання, та перше рангове місце присвоїли проблемі відсутності сучасних інформаційно-методичних систем, які інформують про роль здорового способу життя в сучасних соціально-економічних умовах. Переважна кількість експертів звернули увагу на необхідність комплексного застосування інформаційно-телекомунікаційних технологій у процесі фізичного виховання, програми які реалізуються повинні оперувати засобами формування теоретичних знань та можливості контролю за рівнем їх засвоєння. Переважна кількість експертів зазначила необхідність формування теоретичних знань у студентів щодо форм, засобів та методів корекції тілобудови та корекції порушень опорно-рухового апарату у процесі фізичного виховання.

Висновки. Визначено орієнтири підвищення ефективності процесу фізичного виховання студентської молоді.

Ключові слова: студенти, інформаційні технології, процес, фізичне виховання.

Abstract. Igor Vypasniak, Andriy Shankovsky. To the Issue of Increasing the Efficiency of the Process of Physical Education of Student Youth. SHEE “Vasyl Stefanyk Precarpathian National University” (Ivano-Frankivsk).

Topicality. A characteristic feature of the educational sphere of modern Ukraine is the presence of trends in the integration and modernization of higher education with regard to the world experience. Finding the best ways to train highly skilled professionals with a sufficient level of competitiveness in the labor market is the major challenge for the modern system of higher education.

Objectives of the Study: using the method of expert assessments to determine the perspectives of increasing the efficiency of the process of physical education of students.

Research results. The question of high interest for us and a large number of researchers in the sphere of physical education of students concerns the reasons of the low efficiency of the process of physical education of student youth. Experts draw attention to the lack of data processing in the sphere of education, especially in the process of physical education, and the first place was assigned to the problem of the absence of modern information and methodological systems that inform about the role of a healthy lifestyle under today's social and economic conditions. The vast majority of experts draw attention to the need for the integrated application of information and telecommunication technologies in the process of physical education. Programs are to be implemented and should operate with the means of forming theoretical knowledge and the ability to control the level of their assimilation. The overwhelming number of experts noted the need to form students' theoretical knowledge about the forms, means and methods of body composition correction, as well as the correction of disorders of the locomotor apparatus in the process of physical education.

Conclusions. The guidelines for increasing the efficiency of the process of physical education of student youth are determined.

Key words: students, information technology, process, physical education.

Постановка наукової проблеми. Темп сучасного життя, збільшення обсягу інформації, постійне оновлення й ускладнення освітніх технологій підвищують рівень вимог щодо підготовки майбутніх фахівців [4, 12-14]. Характерною рисою освітньої сфери сучасної України є наявність тенденцій до інтеграції та модернізації вищої школи з урахуванням всесвітнього досвіду [4, 7].

Пошук оптимальних шляхів підготовки висококваліфікованих фахівців з достатнім рівнем конкурентоспроможності на ринку праці є основною проблемою сучасної системи вищої освіти [3, 5, 6].

В сьогоденнішніх реаліях культурно-цивілізаційних трансформацій здоров'я студентів – це визначальна категорія, яка впливає на соціальну стабільність суспільства [1]. Від нього залежить трудовий потенціал країни та її обороноздатність, а також, що не менш важливо, забезпечення здорового майбутнього покоління [5, 8, 9].

Турбота про здоров'я молодого покоління – це актуальна проблема сучасного українського суспільства. Вона включає сукупність взаємопов'язаних аспектів, які характеризують різні напрямки, а саме: організацію професійної діяльності, заняття фізичними вправами, рекреаційна діяльність, харчування, спорт, медичне обслуговування тощо [2, 10, 11].

Мета дослідження – визначити орієнтири підвищення ефективності процесу фізичного виховання студентів.

Завдання дослідження:

1. На основі використання методу експертних оцінок визначити перспективні напрямки підвищення ефективності процесу фізичного виховання студентів.

Методи дослідження. Для виконання поставлених завдань було використано такі методи дослідження: аналіз науково-методичної літератури та документальних матеріалів, метод експертних оцінок.

Виклад основного матеріалу дослідження. В процесі проведення аналізу спеціальної науково-методичної літератури, дослідження практичних аспектів здійснення процесу фізичного виховання студентської молоді було з'ясовано поле проблемних питань, роз'яснення яких може сприяти підвищенню процесу фізичного виховання студентів. Для з'ясування майбутніх напрямів науково-дослідної роботи по підвищенню ефективності процесу фізичного виховання студентів були залучені експерти – викладачі фізичного виховання ВНЗ зі стажем педагогічної діяльності більше 3 років. Загальна кількість експертів складала 19 викладачів. Експертна оцінка передбачала п'ять груп питань, котрі необхідно було проранжувати методом переваги (табл. 1).

Результати експертної оцінки напрямків підвищення ефективності процесу фізичного виховання студентської молоді

№ п/п	Питання	Рангове місце
1.	Що є причиною низької ефективності процесу фізичного виховання студентської молоді:	$W = 0,81; \chi^2 = 61,56; p < 0,05$
1.1.	низький рівень фізичного стану студентів	3
1.2.	низький рівень мотивації студентів до спортивно-оздоровчої діяльності	2
1.3.	відсутність сучасних інформаційно-методичних систем, інформуючих про роль здорового способу життя в сучасних соціально-економічних умовах	1
1.4.	низька матеріальна зацікавленість викладачів фізичного виховання	5
1.5.	недостатня матеріально-технічна база вищих навчальних закладів	4
2.	На вашу думку, які інформаційно-телекомунікаційні технології доцільно використовувати в процесі фізичного виховання студентської молоді:	$W = 0,80; \chi^2 = 30,4; p < 0,05$
2.1.	які надають теоретичну інформацію	3
2.2.	які здійснюють контроль за засвоєнням теоретичної інформації	2
2.3.	комплексні мультимедіа інформаційно-методичні системи	1
3.	Якій тематичний розділ теоретичної підготовки студентської молоді слід більш детально представити:	$W = 0,71; \chi^2 = 26,98; p < 0,05$
3.1.	формах, засобах та методах підвищення опірності організму дії зовнішніх факторів навколишнього середовища	3
3.2.	формах, засобах та методах корекції тілобудови та порушень постави у процесі занять з фізичного виховання	1
3.3.	основах здорового способу життя і необхідність його дотримання студентами	2
4.	У якій формі слід здійснювати теоретичну підготовку студентської молоді:	$W = 0,76; \chi^2 = 28,88; p < 0,05$
4.1.	практичні заняття та спеціально відведений час у формі тематичних бесід, перегляду мультимедійних презентацій з подальшим аналізом	2
4.2.	під час самопідготовки	3
4.3.	комплексний підхід з різноманітним використанням засобів	1
5.	Визначте ступінь участі учасників навчального процесу у використанні інформаційних технологій:	$W = 0,75; \chi^2 = 42,75; p < 0,05$
5.1.	завідувач кафедри фізичного виховання	4
5.2.	викладач фізичної культури	2
5.3.	студенти	3
5.4.	студенти й викладачі	1

Перше питання, яке зацікавило нас в процесі досліджень та хвилює велику кількість дослідників з питання фізичного виховання студентів, а саме визначення причин низької ефективності процесу фізичного виховання студентської молоді. В процесі проведення дослідження з'ясовано, що думка експертів була узгодженою ($W=0,81$ при $p<0,05$). Серед запропонованих варіантів відповідей, експерти перш за все звернули увагу на відсутність впровадження сучасних надбань інформатизації сфери освіти у процес фізичного виховання, та перше рангове місце присвоїли проблемі відсутності сучасних інформаційно-методичних систем, які інформують про роль здорового способу життя в сучасних соціально-економічних умовах. Середньостатистичний ранг склав $(\bar{r}; s)$ - 1,47; 0,77, що у загальному рейтингу позначилось першим ранговим місцем. Дещо нижчим по значущості, для підвищення ефективності процесу фізичного виховання, експерти визнали низький рівень мотивації студентів до спортивно-оздоровчої діяльності та визначили друге рангове місце у загальному рейтингу. Низький рівень фізичного стану студентів, як причина зниження ефективності процесу фізичного виховання, була позиціонована на третьому ранговому місці. До факторів, що мають найменший вплив на ефективність процесу фізичного виховання, експертами віднесено недостатню матеріально-технічну базу ЗВО та низьку матеріальну зацікавленість викладачів фізичного виховання, що розташувались на третьому та четвертому ранговому місці відповідно.

Наступне питання, що було запропоновано експертам, безпосередньо стосувалось рівня впровадження інформаційно-телекомунікаційних технологій у процес фізичного виховання студентської молоді. Слід звернути увагу на однотайність думки експертів, щодо зазначеного питання ($W=0,80$ при $p<0,05$). Переважна кількість експертів звернули увагу на необхідність комплексного застосування інформаційно-телекомунікаційних технологій у процесі фізичного виховання, програми які реалізуються повинні оперувати засобами формування теоретичних знань та можливості контролю за рівнем їх засвоєння. Середньостатистичний ранг склав $(\bar{r}; s)$ - 1,11; 0,32, що у загальному рейтингу позначилось першим ранговим місцем. Інші напрями запровадження інформаційно-телекомунікаційних технологій в процес фізичного виховання, на думку експертів, були менш значущими, що позначилось другим ранговим місцем, для застосування з метою контролю теоретичних знань та третім ранговим місцем для надання теоретичної інформації.

Наступна група питань охоплювала питання здійснення теоретичної підготовки в процесі фізичного виховання студентів.

На питання «Який розділ теоретичної підготовки студентської молоді слід більш детально представити», переважна кількість експертів зазначила необхідність формування

теоретичних знань у студентів щодо форм, засобів та методів корекції тілобудови та корекції порушень ОРА у процесі фізичного виховання, що виражалось у першому ранговому місці (середньостатистичний ранг склав $(\bar{r}; s)$ - 1,16; 0,37). Слід зазначити, що даний напрямок теоретичної підготовки на думку багатьох дослідників є пріоритетним [5, 6, 7, 11], що обумовлено великою зацікавленістю даного контингенту формою свого тіла та зовнішнім відображенням рівня фізичного розвитку.

На думку експертів, напрями теоретичної підготовки, що у достатній мірі пропонуються студентам пов'язані зі змістом основ здорового способу життя і необхідністю його дотримання та формами, засобами, методами підвищення опірності організму дії зовнішніх факторів навколишнього середовища.

На думку викладачів, теоретична підготовка повинна носити системний характер та здійснюватись як під час практичних занять з фізичного виховання так і в процесі самопідготовки студентів та із різноманітним засобам, що використовуються. Про це говорять більшість експертів та позначають даному варіанту пріоритетну позицію – перше рангове місце, думка експертів була узгодженою ($W=0,76$ при $p<0,05$). Менш ефективною є здійснення теоретичної підготовки тільки на заняттях у формі тематичних бесід або у формі самопідготовки, що експерти розташували на другому на третьому ранговому місці відповідно.

Під час з'ясування ступеня участі кожного учасника освітнього процесу у використанні інформаційних технологій, ми визначили необхідність комплексного підходу із залученням студентів та викладачів. Експерти розташували дану відповідь на першому ранговому місці та середньостатистичний ранг склав $(\bar{r}; s)$ - 1,32; 0,75. Учасники експертизи наголошували на зменшенні ступеня участі окремих представників освітнього процесу, що позначилось на рейтинговому розподілі об'єктів експертизи. Думка експертів була узгодженою ($W=0,75$ при $p<0,05$).

Висновки. Визначено орієнтири підвищення ефективності процесу фізичного виховання студентської молоді.

Експерти перш за все звернули увагу на відсутність впровадження сучасних надбань інформатизації сфери освіти у процес фізичного виховання, та перше рангове місце присвоїли проблемі відсутності сучасних інформаційно-методичних систем, які інформують про роль здорового способу життя в сучасних соціально-економічних умовах. Переважна кількість експертів звернули увагу на необхідність комплексного застосування інформаційно-телекомунікаційних технологій у процесі фізичного виховання, програми, які реалізуються, повинні оперувати засобами формування теоретичних знань та

можливості контролю за рівнем їх засвоєння. Переважна кількість експертів зазначила необхідність формування теоретичних знань у студентів щодо форм, засобів та методів корекції тілобудови та корекції порушень опорно-рухового апарату у процесі фізичного виховання. На думку експертів, напрями теоретичної підготовки, що у достатній мірі пропонуються студентам, пов'язані зі змістом основ здорового способу життя і необхідністю його дотримання та формами, засобами, методами підвищення опірності організму дії зовнішніх факторів навколишнього середовища.

Перспективи подальших досліджень будуть пов'язані з впровадженням авторської інформаційно-методичної системи «Perfectum corpus» в процес фізичного виховання студентів.

Список літературних джерел

1. Анікєєв Д. М. Рухова активність у способі життя студентської молоді : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з фіз. виховання і спорту: спец. 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Д. М. Анікєєв. – К., 2012. – 20 с.
2. Башавець Н. А. Теоретичні основи формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації майбутніх фахівців-економістів: монографія / Н. А. Башавець. – К.: Фенікс, 2011. – 418 с.
3. Голованова Н. Л. Професійно-прикладна фізична підготовка майбутніх фахівців швейного виробництва з використанням інформаційних технологій автореф. дис. на здобуття наук. ступеня кандидата наук з фіз. виховання і спорту : спец. 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Н. Л. Голованова; НУФВСУ. – К., 2017. – 20 с.
4. Дутчак М. В. Парадигма оздоровчої рухової активності: теоретичне обґрунтування і практичне застосування / М. В. Дутчак // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – К. : Олімпійська література. – 2015. – №2. – С. 44-52.
5. Кашуба В. Інноваційний вектор модернізації дидактичного процесу в системі вищої фізкультурної освіти // В. Кашуба, Н. Бишевец, К. Сергієнко // Спортивний вісник Придніпров'я – науково-практичний журнал Дніпропетровського державного інституту фізичної культури і спорту. – 2006. – №1. – С. 38-41.
6. Кашуба В. А. Технологические инновации в системе подготовки специалистов по физической культуре и спорту / В. А. Кашуба, Н. Г. Бышевец // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. - Харків, 2007. - №5. – С. 129-131.
7. Кашуба В. А. К вопросу использования информационных технологий в процессе физического воспитания студенческой молодежи / В. А. Кашуба, С. М. Футорный, Н. Л. Голованова // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2011. – № 04. – С. 157–163.
8. Кашуба В. О. Використання веб-ресурсів у процесі фізичного виховання студентської молоді / В. О. Кашуба, С. М. Футорний, М. В. Дудко // Спортивний вісник Придніпров'я – науково-практичний журнал Дніпропетровського державного інституту фізичної культури і спорту. – 2015. – №2. – С. 69-75.
9. Кашуба В. О. Використання веб-ресурсів у процесі фізичного виховання студентської молоді / В. О. Кашуба, С. М. Футорний, М. В. Дудко // Спортивний вісник Придніпров'я – науково-практичний журнал Дніпропетровського державного інституту фізичної культури і спорту. – 2015. – №2. – С. 69-75.

10. Кашуба В. Із досвіду використання інформаційних технологій у процесі занять фізичним вихованням різних груп населення / В. Кашуба, С. Футорний // Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Фізичне виховання і спорт: журнал / уклад. А. В. Цьось, А. І. Альошина. – Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2016. – Вип. 21. – С. 81-90.
11. Kashuba V. Modern approaches to improving body constitution of female students within physical education classes. *Journal of Physical Education and Sport*. 2017 (4), Art277. 2472–2476.
12. Dębski S.S., Skalski D., Lizakowski P., Grygus I., Stanula A. Zdrowotne właściwości zachowań ruchowych – wybrane zagadnienia. *Medycyna i zdrowie. Wybrane aspekty ratownictwa*. Gdynia-Gdańsk-Starogard Gdański, 2017. Tom 2. – S. 12-44.
13. Grygus I.M., Petruk L.A. Assessment of indices of physical development and functional status of female students of a special medical group. *Journal of Education, Health and Sport*. 2015;5(10):158-169.
14. Pelech I.V., Grygus I.M. Level of physical fitness students. *Journal of Education, Health and Sport*. 2016;6(2):87-98.

References

1. Anikiev D.M. Motor activity in students' life: Thesis abstract for obtaining the degree of Candidate of Science in Phys. Education and sports: spec. 24.00.02 "Physical Culture, Physical Education of Different Groups of the Population" / D.M. Anikeev. – K., 2012. – 20 p.
2. Bashavets N.A. Theoretical principles of the formation of the culture of health preservation as a worldview key point of the would-be experts-economists: monograph / N.A. Bashavets. – K.: Phoenix, 2011. – 418 p.
3. Golovanova N.L. Professional-applied physical training of future specialists of sewing production using in formation technologies: Thesis abstract for obtaining the degree of Candidate of Science in Phys. Education and sports: spec. 24.00.02 "Physical Culture, Physical Education of Different Groups of the Population" / N.L. Golovanova. – K., 2017. – 20 p.
4. Dutchak M.V. Paradigm of the Motor Activity Development: Theoretical Substantiation and Practical Use / M.V. Dutchak / Theory and Methods of Physical Education and Sport. – K.: Olympic literature. – 2015. – No. 2. – P. 44-52.
5. Kashuba V. Innovative vector of the modernization of the didactic process in the system of higher physical education / V. Kashuba, N. Byshevets, K. Sergienko // Sport Bulletin of the Dnieper region – Scientific and practical journal of the Dnipropetrovsk State Institute of Physical Culture and Sports.– 2006. – №1. – P. 38-41.
6. Kashuba V.A. Technological innovations in the system of training specialists in the sphere of physical culture and sports / V.A. Kashuba, N.G. Byshevets // Collection of scientific papers "Pedagogy, psychology and medico-biological problems of physical education and sports"– Kharkiv, 2007. – №5. – C. 129-131.
7. Kashuba V.A. On the use of information technology in the process of physical education of student youth / V.A. Kashuba, S.M. Futorny, N.L. Golovanova // Slobozhansky science and sports journal. – 2011. – No. 04. – P. 157-163.
8. Kashuba V.A. Using web resources in the process of physical education of student youth / V.A. Kashuba, S.M. Futorny, M.V. Dudko // Sport Bulletin of the Dnieper region – scientific and practical journal of the Dnipropetrovsk State Institute of Physical Culture and Sports. – 2015. – № 2. – P. 69-75.
9. Kashuba V.A. Using web resources in the process of physical education of student youth / V.A. Kashuba, S.M. Futorny, M.V. Dudko // Sport Bulletin of the Dnieper region – Scientific and practical journal of the Dnipropetrovsk State Institute of Physical Culture and Sports. – 2015. – № 2. – P. 69-75.
10. Kashuba V.A. From the experience of using in formation technologies in the process of physical education classes of different groups of the population / V. Kashuba, S. Futorny //

Youth Scientific Bulletin of the Lesia Ukrainka Eastern European National University. Physical education and sports: magazine / A.V. Tsos, A.I. Aleshina. – Lutsk: Lesia Ukrainka Eastern European University, 2016. – Issue. 21. – P. 81-90.

11. Kashuba V. Modern approaches to improving body constitution off male students within physical education classes. *Journal of Physical Education and Sport*. 2017 (4), Art 277. 2472-2476.

12. Dębski S.S., Skalski D., Lizakowski P., Grygus I., Stanula A. Zdrowotne właściwości zachowań ruchowych – wybrane zagadnienia. *Medycyna i zdrowie. Wybrane aspekty ratownictwa*. Gdynia-Gdańsk-Starogard Gdański, 2017. Tom 2. – S. 12-44.

13. Grygus I.M., Petruk L.A. Assessment of indices of physical development and functional status of female students of a special medical group. *Journal of Education, Health and Sport*. 2015;5(10):158-169.

14. Pelech I.V., Grygus I.M. Level of physical fitness students. *Journal of Education, Health and Sport*. 2016;6(2):87-98.